

Karcinom děložního čípku

Studentka: Viktorie Malá, 3. ročník

Školitelé: MUDr. Jitka Pažinová

Ústav soudního lékařství v Plzni

Východisko

Karcinom děložního čípku je v České republice označován jako čtvrté nejběžnější maligní gynekologické onemocnění u žen. Toto onemocnění je velmi vážné a může postihnout ženy v každém věku. HPV infekce se šíří nejčastěji pohlavním stykem. Přibližně 75 % sexuálně aktivních žen mělo alespoň jednou během života HPV infekci způsobenou jedním nebo více papilomaviry. Vývoj tohoto onemocnění trvá až několik let, proto můžeme říct, že je tato nemoc léčitelná, pokud se zachytí v časném stadiu. Velmi důležitou roli hraje prevence. Existuje množství způsobů, jak lze předejít riziku vzniku karcinomu děložního čípku, především pravidelnými preventivními prohlídkami u gynekologa. Díky očkování by mohlo v budoucnu dojít k velkému snížení počtu onemocnění. V dnešní době existují tři druhy vakcín. Nejvhodnější doba pro očkování je před zahájením sexuálního života. Celosvětově jedním z nejčastějších maligních nádorů u žen. Nejvíce se tyto nádory vyskytují v rozvojových zemích, kde neexistuje dostatečná možnost preventivních gynekologických vyšetření. V České republice se incidence pohybuje zhruba okolo 1000 žen ročně a přibližně 350 – 400 jich na toto onemocnění umírá.

Cíl

Cílem výzkumného šetření bylo zjistit a zmapovat míru informovanosti žen a mužů o vzniku karcinomu děložního čípku a následné zpracování těchto informací.

Metodika

Pro získání dat jsem zvolila metodu kvantitativního výzkumu formou anonymního standardizovaného dotazníku. Tento způsob jsem si vybrala záměrně vzhledem k cíli své práce a také z důvodu získání informací od většího počtu respondentů.

Dotazník obsahuje třináct otázek, všechny jsou uzavřené a na každou je pouze jedna odpověď. Vyplňování bylo možné dvěma formami, a to buď elektronicky, nebo v tištěné podobě (především z důvodu dostupnosti i pro starší generace respondentů). Dotazníky byly distribuovány mezi širokou veřejnost žen i mužů.

K analýze výsledků svého výzkumného šetření jsem použila osmdesát dotazníků v tištěné formě a sto dotazníků vyplněných elektronicky.

Výsledky

Výzkumného šetření se zúčastnilo více žen než mužů. Z celkového počtu respondentů bylo zastoupeno 154 (86 %) žen a 26 (14 %) mužů.

Největší zastoupení respondentů bylo ve věku 15-24 let, celkem 70 žen (46 %) a 21 mužů (81 %). Dále bylo 65 žen (42 %) a 4 muži (15 %) ve věku 25-50 let. V kategorii 51 a více let bylo 9 žen (12 %) a 1 muž (4 %). Ve věkové kategorii do 15 let dotazník nevyplnili žádné ženy ani muži.

Výsledky odpovědí, zda ženy či muži slyšeli o karcinomu děložního čípku a zda ví, čím je způsoben, ukázaly, že 94 % žen a 92 % mužů uvedlo odpověď, že o tomto problému slyšeli. 67 % žen a 23 % mužů správně označilo, že karcinom děložního čípku způsobují HPV.

V otázce, zda ženy chodí na pravidelné preventivní gynekologické prohlídky, vyšly následující výsledky: 60 % respondentek chodí na pravidelné preventivní gynekologické prohlídky alespoň 1x ročně. 23 % žen odpovědělo, že chodí na prohlídky 2x ročně a 10 % zvolilo variantu, že chodí více jak 2x ročně.

Na otázku, zda ženy i muži mají dostatek informací o možnosti očkování proti HPV a zda jsou očkovaní, vyšly následující odpovědi: 88 % žen a 50 % mužů ví o způsobu očkování proti karcinomu děložního čípku, a 36 % žen a 8 % mužů jsou očkovaní.

Výsledky na otázku, zda ženy i muži vědí o možnosti screeningu rakoviny děložního čípku a zda ví, od kolika let je v ČR nabízený vyšly takto: o možnosti screeningu ví 64 % žen a 23 % mužů, a od kolika let je ženám v České republice tento screening nabízený, odpovědělo správně „od 15 let“ 73 % žen a 81 % mužů.

V otázce, zda se ženy i muži setkali s karcinomem děložního čípku, vyšly tyto výsledky: 5 % žen odpovědělo, že jim byl diagnostikován. Tyto ženy byly nejčastěji ve věkové kategorii 25-50 let. Dále 16 % žen a 19 % mužů odpovědělo, že se s rakovinou děložního čípku setkali v rodině.

Výsledky odpovědí na poslední otázku, zda ženy i muži získávají o tomto problému dostatek informací, ukázaly, že 75 % žen a 69 % mužů má o této problematice dostatek informací.

Závěr

Rakovina děložního čípku patří aktuálně k nejvíce preventabilním nádorovým onemocněním, přesto statistická data ukazují na jedno s nejvíce rozšířených nádorových onemocnění u žen. Jako efektivní řešení by se dalo navrhnout zvýšení proočkovanosti populace a nezbytnost k pravidelným kontrolám. Jedině takto bude možné markantním způsobem snížit incidenci a posléze i mortalitu tohoto nádorového gynekologického onemocnění, které je v dnešní době u žen poměrně časté.